

Forskrift om endring av forskrift 18. januar 2022 nr. 77 om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Stavanger, Vindafjord, Tysvær, Suldal, og Hjelmeland kommuner, Rogaland

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet, hovedkontoret 31. mai 2022 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, og forskrift 6.april .2022 nr. 632 som utfyller dyrehelseforskriften med bestemmelser om melding, rapportering overvåkning, utryddelsesprogram og sykdomsfri status for bestemte dyresykdommer (dyrehelseovervåkningsforskriften) § 2, jf. forordning (EU) 2020/689 art. 58.

I forskrift 18. januar 2022 nr. 77 om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Stavanger, Vindafjord, Suldal, og Hjelmeland kommuner, Rogaland gjøres følgende endringer:

Tittel skal endret lyde:

«*Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Stavanger, Vindafjord, Suldal, og Hjelmeland kommuner, Rogaland*»

§ 2 skal endret lyde:

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder opprettelse av restriksjonssone bestående av vernesone og overvåkingssone i Stavanger, Vindafjord, Tysvær, Suldal og Hjelmeland kommuner, Rogaland.

Vernesonen opprettes omkring lokaliteten 30036 Jørstadskjera i Stavanger kommune og omfatter lokalitetene 30036 Jørstadskjera, 19355 Låva, 11913 Kjeahola, 21055 Foldøy Ø, 40037 Smedholmen, 21415 Dyrholmen, 14495 Nordeimsøyna, 33437 Ådnaholmen, 15796 Borgarliflot. Vernesonen avgrenses:

- Fra nord i Vindafjorden med en rett linje fra et punkt nord fra Ringja (5,856272; 59,408616) til Hagabø (5,922233; 59,413313).
- Fra nordøst i Sandsfjorden med en rett linje mellom Reiphammarodden (6,011144; 59,375321) til Berakvam (6,043023; 59,370354).
- Fra øst i Erfjorden med en rett linje mellom Landsnes (6,120792; 59,317009) og Lyngnes på Jøsneset (6,12408; 59,307208).
- Fra sørøst i Ombofjorden med en rett linje mellom Søra (6,121952; 59,284883) og Hjellveit på Ombo (6,090617; 59,28012).
- Fra sør i Vestre Ombofjorden med en rett linje fra Knarravika på Ombo (5,931198; 59,241549) til et punkt nordøst på Nord-Hidle (5,898715; 59,240338), videre fra et punkt nord på Nord-Hidle (5,887191; 59,241639) til et punkt sør på Bjergøy (5,874502; 59,249222).
- Fra vest med en rett linje fra Giljevågen på Bjergøy (5,855844; 59,273346) til Nordheimsneset (5,830013; 59,271658); videre fra Skjera på Kyrkjøyna (5,792769; 59,259231) til et punkt i havet vest fra Norheimsøyna (5,758503; 59,28087) og til Lamholmen (5,758707; 59,329205).

Overvåkningssonen ligger utenfor vernesonen og omfatter lokalitetene 26955 Hettaneset, 11964 Ringja, 18639 Halsavika 11925 Vintraviki, 45038 Hundaneset, 13225 Kilaneset, 31477 Kilavågen Sjø, 11893 Fosså, 18235 Bastli, 11928 Langavika, 11939 Smal Skar, 13222 Kunes, 13221 Nautvik, 18275 Kjeringå, 10110 Djupevik, 22596 Hesbygrunnen, 45024 Lyregrunnen, 12011 Håøya NØ, 13055 Langøyna Ø og 11969 Helgøy. Overvåkingssonen avgrenses:

- Fra nord i Yrkefjorden med en rett linje mellom Metteneset (5,842618; 59,437396) og Hetta (5,836781; 59,455919); i Sandeidfjorden med en rett linje mellom Brakaneset (5,856009;

- 59,470324) og Helleneset (5,90879; 59,47441); i Vindafjorden med en rett linje mellom Helleneset (5,90879; 59,47441) og Dragneset (5,921332; 59,450811).
- Fra nordøst i Sandsfjorden med en rett linje mellom Kallvikneset (6,050588; 59,396285) og Østabøflota (6,076934; 59,387326).
 - Fra øst i Jøsenfjorden med en rett linje fra et punkt øst fra Bastlia (6,213147; 59,274332) til Bårebergholet (6,216558; 59,265956).
 - Fra sørøst i Ølesundet med en rett linje fra Hundsnes (6,121699; 59,220969) til Øyeneset på Randøy (6,101363; 59,229599).
 - Fra sørvest med en rett linje fra et punkt vest på Randøy (5,989813; 59,203461) til Gullholmsundet på Halsnøy (5,971338; 59,193207); videre fra Kunes sør på Halsnøy (5,961333; 59,177658) til Saltkjernes på Fogn (5,928271; 59,158844).
 - Fra vest med en rett linje fra Klubben på Finnøy (5,773428; 59,176382) til et punkt i havet vest fra lokaliteten Lyregrunnen (5,697142; 59,21251); videre til Stongshælen (5,647472; 59,25978).

Koordinatene er angitt i desimal grader.

I vedlagte kart er vernesonene merket med rødt, mens overvåkingssonene er merket med gult.

Forskriften omfatter også slakterier, tilvirkingsanlegg og notvaskerier utenfor kontrollområdet som håndterer akvakulturdyr, produkter av akvakulturdyr og utstyr fra anlegg i vernesonene.

§§ 3-18 med kapitteloverskrifter skal endret lyde:

§ 3. Definisjoner

I forskriften menes med:

Akvakulturdyr: Vannlevende dyr, inkludert kjønnsprodukter, hvile- og forplantningsstadier, unntatt sjøpattedyr, som kommer fra eller er ment for akvakulturanlegg.

Fisk: Enhver laksefisk og marin fisk uansett utviklingsstadium.

ILA (infeksiøs lakseanemi): Virussykdom forårsaket av en sykdomsfremkallende variant av ILA-virus (HPR deletert ILA-virus). ILA-virus er et akvatisk orthomyxovirus. ILA gir alvorlig sykdom og dødelighet hos atlantisk laks.

Laksefisk: Atlantisk laks (*Salmo salar*), ørret (*Salmo trutta*), regnbueørret (*Oncorhynchus mykiss*) og røye (*Salvelinus alpinus*).

Restriksjonssone: Et avgrenset geografisk område bestående av vernesone og overvåkingssone opprettet som ledd i forebygging, begrensnings og bekjempelse av ILA, hvor det gjelder særskilte tiltak, forbud eller påbud.

Kapittel II. Tiltak i vernesonene

§ 4. Overføring av akvakulturdyr inn i og ut av vernesonene

Det er forbudt å sette ut akvakulturdyr i vernesonene.

Det er forbudt å føre akvakulturdyr fra anlegg i vernesonene ut av vernesonene uten tillatelse fra Mattilsynet. Forbudet gjelder også føring av akvakulturdyr til slakteri eller tilvirkingsanlegg.

§ 5. Tiltak overfor akvakulturanlegg med laksefisk i vernesonene

Anlegg med laksefisk i sjø i skal føre registrer over besøk på anlegget og gi informasjon om smittestatus til alle besøkende som kan komme i kontakt med fisk og utstyr/materiale som kan overføre smitte.

Fisk fra anlegg med laksefisk i sjø med påvist eller grunn til mistanke om ILA skal slaktes eller destrueres innen en fastsatt frist i henhold til en individuell plan godkjent av Mattilsynet. Etter at anlegget er tømt for fisk skal det rengjøres og desinfiseres. Anlegget skal deretter brakklegges i minimum tre måneder.

Anlegg med laksefisk i sjø der ILA ikke er påvist skal, etter at det er tømt for fisk, rengjøres og desinfiseres.

Alle anlegg med laksefisk i sjø i vernesonen skal etter rengjøring/desinfeksjon gjennomføre felles brakklegging i minimum to måneder.

Etter at Mattilsynet har vurdert og skriftlig akseptert vask og desinfeksjon av anleggene til å være tilstrekkelig, kan brakkleggingstiden starte.

Anlegg med laksefisk i sjø må daglig føre skriftlige registreringer om gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskrift. Registreringene skal være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

§ 6. Rengjøring av nøter med mer fra akvakulturanlegg i vernesonen

Oppdrettsnøter fra anlegg innenfor vernesonen skal leveres til et notvaskeri som Mattilsynet tillater.

Nøter må være merket med navn på opprinnelseslokalitet og lokalitetsnummer.

Benyttes notvaskeri som ligger utenfor vernesonen skal det meldes fra til Mattilsynet minst to virkedager før nøter transporteres ut av vernesonen.

Transport av nøter til notvaskeri fra anlegg i vernesonen skal foregå i en lukket transport og langs en transportrute som på forhånd er godkjent av Mattilsynet.

Ved rengjøring og desinfeksjon av nøter fra anlegg innenfor vernesonen, skal alt avløpsvann samles opp og filtreres og desinfiseres før utslipp. Nøter fra vernesonen skal holdes atskilt fra nøter fra andre anlegg.

Oppdrettsbåter, fôrflåter, flyteringer og annet utstyr fra anlegg i vernesonen skal rengjøres og desinfiseres slik Mattilsynet bestemmer, før utstyret tas i bruk ved samme eller annen lokalitet.

Notvaskeri som skal vaske nøter fra vernesonen må daglig føre skriftlige registreringer av gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskrift. Registreringene skal være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

§ 7. Tiltak overfor slakteri som skal slakte fisk fra vernesonen

Slakteri som skal slakte laksefisk fra vernesonen må ha godkjenning som sanitetsslakteri etter akvabiosikkerhetsforskriften, jf. forordning (EU) 2020/691 art. 11. De må ha godkjent avløpsbehandling, partikkelfelle og tilfredsstillende hygieniske rutiner samt føre daglige, skriftlige registreringer av gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskrift. Registreringene skal være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

Fisk fra akvakulturanlegg i vernesonen tillates ikke plassert i slaktemerd ved mottak på slakteriet. Mattilsynet kan unntaksvis gi tillatelse til slik plassering.

Slakteri som slakter fisk fra akvakulturanlegg med påvist eller grunn til mistanke om ILA tillates ikke å motta fisk fra andre lokaliteter.

Etter at det er slaktet fisk fra akvakulturanlegg med påvist eller grunn til mistanke om ILA, skal slakteriet rengjøres og desinfiseres før det igjen kan slaktes annen fisk ved slakteriet. Mattilsynet i distriktet der slakteriet ligger gir tillatelse til slakting etter rengjøring/desinfeksjon.

Ferdig slaktet fisk fra anlegg med påvist eller grunn til mistanke om ILA tillates ikke ført ut av slakteriet til tilvirking uten at det er meldt fra til Mattilsynet minst to virkedager før overføring om hvilket tilvirkingsanlegg som er aktuell for mottak. Fisk fra lokalitet med påvist eller grunn til mistanke om ILA tillates kun overført til tilvirkingsanlegg med godkjent avløps- og avfallshåndtering.

Tilvirkingsanlegget og Mattilsynet i mottakerdistriktet, skal ha mottatt melding om fiskens opphav før den ferdige slaktede fisken tillates overført til tilvirkingsanlegget.

§ 8. Tiltak ved transport i vernesonen

Transport av levende laksefisk som ikke skal til bestemmelsessted i vernesonen skal så vidt mulig gå utenom vernesonen. Transport av levende laksefisk i eller gjennom vernesonen skal godkjennes av Mattilsynet.

Ved smolttransport og transport av slaktefisk gjennom vernesonen skal Mattilsynet varsles på forhånd med opplysninger om navn på båt, passeringstidspunkt og leveringssted.

Brønnbåter som transporterer levende fisk fra akvakulturanlegg med påvist eller grunn til mistanke om ILA skal ikke ta andre transportoppdrag uten at det foreligger tillatelse fra Mattilsynet.

Transportør som transporterer akvakulturdyr gjennom vernesonen, må daglig føre skriftlige registreringer over gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskrift. Registreringene må være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

Det er forbudt for båter og andre transportmidler å ta inn transportvann, ballastvann eller lignende i vernesonen. Forbudet gjelder ikke for transportvann som tas inn ved lasting av slaktefisk i sonen.

Mattilsynet kan pålegge tiltak overfor transportør som transporterer akvakulturdyr til eller fra anlegg i vernesonen slik som krav om godkjent transportrute, lukket brønn, behandling av transportvann, avfallsbehandling, vask og desinfeksjon.

Transport og levering av fôr til anlegg i vernesonen skal skje etter Mattilsynets anvisning.

Mattilsynets kan treffe tiltak overfor annen transport i vernesonen som kan innebære fare for smitteoverføring.

§ 9. Tiltak overfor annen virksomhet i vernesonen

Fangst og flytting av renseskjold er ikke tillatt i vernesonen.

Mattilsynet kan treffe tiltak overfor annen akvakulturrelatert virksomhet i vernesonen som kan innebære fare for smitteoverføring.

Kapittel III. Tiltak i overvåkingssonen

§ 10. Tiltak overfor akvakulturanlegg med laksefisk i overvåkingssonen

Anlegg med laksefisk i sjø skal ukentlig oversende Mattilsynet lister som viser den daglige dødeligheten av fisk på merdnivå.

Anlegg med laksefisk i sjø skal minst ha månedlig helsekontroll med prøveuttak egnet til å avdekke eventuell ILA-smitte. Prøveuttak skal skje slik det fremgår av vedlegg 2 til forskriften.

§ 11. Tiltak ved transport i overvåkingssonen

Mattilsynet kan pålegge ytterligere tiltak overfor transportør som transporterer akvakulturdyr til eller fra anlegg i overvåkingssonen slik som krav om godkjent transportrute, lukket brønn, behandling av transportvann, avfallsbehandling, vask og desinfeksjon.

Transportør som transporterer akvakulturdyr gjennom overvåkingssonen skal daglig føre skriftlige registreringer over gjennomførte tiltak fastsatt i medhold av første ledd. Registreringene må være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

Mattilsynet kan treffe tiltak overfor annen transport i overvåkingssonen som kan innebære fare for smitteoverføring.

§ 12. Tiltak overfor annen akvakulturrelatert virksomhet i overvåkingssonen

Mattilsynet kan treffe tiltak overfor annen akvakulturrelatert virksomhet innenfor overvåkingssonen som kan innebære fare for smitteoverføring.

Kapittel IV. Restriksjonssonens varighet

§ 13. Opphevelse av vernesonen

Etter at all laksefisk fra anleggene i vernesonen er slaktet ut, anlegg og utstyr forskriftsmessig rengjort og desinfisert, lokalitetene har gjennomført en samordnet brakklegging av vernesonen i minimum to måneder og anlegg der det er påvist ILA er brakklagt i minimum tre måneder, kan Mattilsynet vedta at vernesonen skal oppheves. Fra samme dato som vernesonen oppheves, innlemmes den i overvåkingssonen.

§ 14. Opphevelse av overvåkingssonen

Overvåkingssonen oppheves når det er gått to år siden vernesonen i restriksjonssonen ble opphevet.

Kapittel V. Andre bestemmelser

§ 15. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og fatter nødvendige enkeltvedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i og i samsvar med denne forskriften i samsvar med matlovens § 23 om tilsyn og vedtak, og kan herunder treffe vedtak etter § 24 om særskilt smittesanering, § 25 om stenging og virksomhetskarantene og § 26 om tvangsmulkt.

§ 16. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 17. Straffebestemmelser

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften eller bestemmelser og vedtak gitt i medhold av den, er straffbar i henhold til matloven § 28.

§ 18. Ikrafttredelse og varighet

Denne forskrift trer i kraft straks.

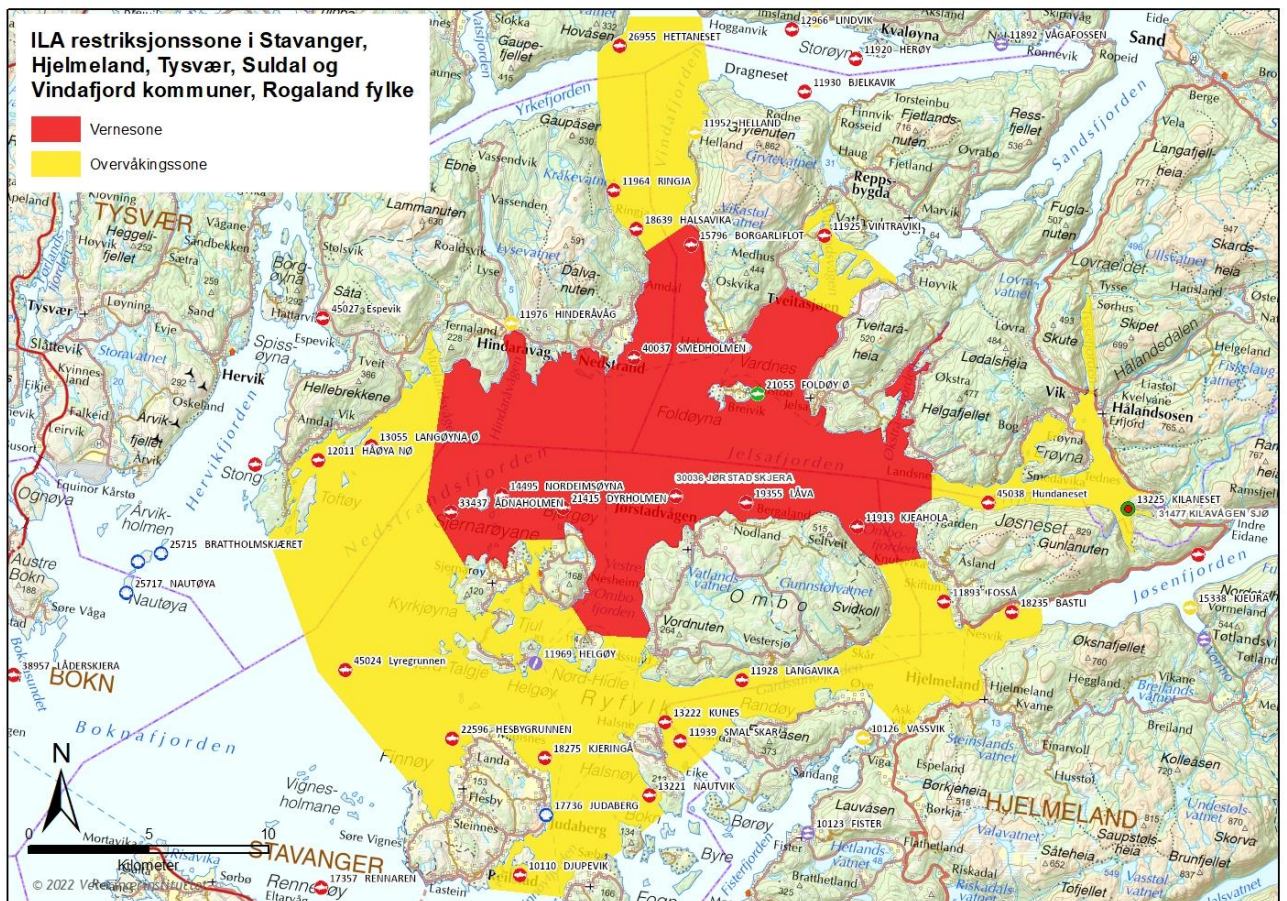
Forskriften oppheves automatisk to år etter fastsettelse av endringsforskrift som opphever vernesonen i samsvar med forskriftens § 13.

Vedlegg 1 (kart) til forskriften erstattes av vedlegg 1 til denne forskriften.

Vedlegg 2 til forskriften erstattes av vedlegg 2 til denne forskriften

Vedlegg 1 kart:

Kart over ILA- restriksjonssone i Stavanger, Vindafjord, Tysvær, Suldal og Hjelmeland kommuner, Rogaland

**Vedlegg 2:
Helsekontroller med prøveuttak for ILA i overvåkingssonen:**

Helsekontroller innenfor restriksjonssoner for ILA

Akvakulturdriftsforskriftens krav til risikobasert helsekontroll gjelder for alle akvakulturanlegg innenfor restriksjonssonen. I forskrift om restriksjonssone for ILA er det i tillegg stilt krav om månedlig helsekontroll med prøveuttak egnet til å avdekke eventuell ILA-smitte i akvakulturanlegg med laksefisk i overvåkingssonen.

Mattilsynet gjennomfører inspeksjoner med helsekontroller og prøveuttak for å avdekke eventuell ILA-smitte i akvakulturanlegg med laksefisk innenfor vernezone.

For god overvåking av smittsom sykdom skal oppdretter sikre at dødfisk plukkes daglig og gjennomgås. I tillegg er meldeplikt og krav til helsekontroll en nødvendig del av overvåkingen av smittsom sykdom.

Hvis dødeligheten øker eller det er annen grunn til mistanke om sykdom skal helsekontroll gjennomføres uten unødig opphold for å avklare årsaksforhold, jf. akvakulturdriftsforskriften § 13. Ved uavklart forøket dødelighet eller dersom det er fisk med typiske tegn på ILA ved det daglige dødfiskopptaket, skal Mattilsynet umiddelbart varsles, jf. matlovens § 19 og dyrehelseforskriftens § 7.

Månedlig helsekontroll med prøveuttak for ILA i overvåkingssonen

Den månedlige helsekontrollen med prøveuttak egnet til å avdekke eventuell ILA-smitte i anlegg innenfor overvåkingssonen skal gjennomføres av veterinær eller fiskehelsebiolog.

Utvalg av fisk og prøveuttak

Prøvene for ILA-overvåking skal tas fra syk og svak fisk, svimere som har vokst normalt eller fra «litt rufsete fisk», men ikke fra taperfisk med mindre disse har tegn på ILA. Det skal ikke velges ut fisk for prøvetaking samtidig med at det pågår fôring. Et alternativ, men som innebærer at prøveuttaket er mindre risikobasert, kan være å prøveta fersk dødfisk.

Ved den månedlige helsekontrollen skal det tas ut prøver av hjerteventrikkel og midtnyre av minimum 10 fisk. Hjerteventrikkel som inneholder endotel/hjerteklaffer skal inngå i prøven. Prøver av hjerte og nyre legges på glass med RNAlater® for virusundersøkelse, ett glass for hver fisk.

Overvåkingen kan styrkes ytterligere ved at personell ved anlegget som har kompetanse på å prøveta fisk, fortløpende tar ut supplerende prøver av midtnyre og hjerteventrikkel. Dette er ikke et absolutt krav og prøvene kan ikke erstatte de 10 månedlige prøvene som skal tas ut av veterinær eller fiskehelsebiolog.

Prøver sendes til utpekt laboratorium eller Veterinærinstituttet

Så snart som praktisk mulig etter at prøvene er tatt, skal prøvene sendes til utpekt laboratorium eller til Veterinærinstituttet for RT-qPCR-analyse for ILAV. Prøver til Veterinærinstituttet sendes til mailadresse: epi@vetinst.no

Hovedregelen er innsending av prøver enten samme dag som prøvene tas eller dagen etter. Prøver som er tatt på torsdag eller fredag sendes inn rett over helgen. Det er viktig å unngå at prøver er under forsendelse i løpet av en helg.

Prøvene skal lagres i kjøleskap i tidsrommet mellom prøveuttak og innsending til laboratorium. Prøvene pakkes med kjøleelement og sendes som ekspress over natt.

II

Forskriften trer i kraft straks.